

This Question Paper consists of 47 questions and 16 Printed pages.

ఈ ప్రశ్నాపత్రము 47 ప్రశ్నలు మరియు 16 ముద్రిత పేజీలను కలిగినది.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

రోల్ నం.

9131

HOME SCIENCE

Code No.

కోడ్ నం. **70/S/O/T**

గృహ విజ్ఞాన శాస్త్రము

SET/సెట్

A

(216-T)

Day and Date of Examination

(పరీక్ష యొక్క తేది మరియు సమయము)

Signature of Invigilators 1.

(ఇన్విజిలేటర్ల యొక్క సంతకాలు)

2.

General Instructions :

1. Answers of all the questions are to be given in the Answer-Book given to you.
2. 15 minutes time has been allotted to read this Question Paper. The question paper will be distributed at 02.15 p.m. From 02.15 p.m. to 02.30 p.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the Answer-Book during this period.
3. Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
4. Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
5. For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
6. All the questions including objective-type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective-type questions.
7. Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
8. Write your Question Paper Code No. **70/S/O/T, Set A**, on the Answer-Book.
9. The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

70/S/O/T/216-T-A

సామాన్య సూచనలు.

1. అన్ని ప్రశ్నలకు మీకు ఇచ్చిన సమాధాన-పత్రంలో మాత్రమే సమాధానాలు రాయాలి.
2. ఈ ప్రశ్నాపత్రాన్ని చదవటానికి 15 నిమిషాల సమయం కేటాయించబడినది. ప్రశ్నాపత్రం మధ్యాహ్నం 02.15 గంటలకు పంపిణీ చేయబడుతుంది. మధ్యాహ్నం 02.15 నుండి 02.30 గంటల వరకు విద్యార్థులు ప్రశ్నాపత్రాన్ని మాత్రమే చదువుతారు మరియు ఈ వ్యవధిలో సమాధానపత్రం పై ఎలాంటి జవాబులు రాయరాదు.
3. అభ్యర్థి తన రోల్ నంబరు ప్రశ్నాపత్రంలోని తొలి పుటపై వేయాలి.
4. ప్రశ్నాపత్రంలోని మొత్తం పుటల సంఖ్య, ప్రశ్నపత్రం తొలిపుట పై భాగంలోని పుటల సంఖ్యతో సరిపోయిందో లేదో సరిచూచుకోవాలి. ప్రశ్నలు వరుసక్రమంలో ఉన్నది, లేనిది కూడా సరిచూచుకోవాలి.
5. సంక్షిప్త (ఆబ్జెక్టివ్) ప్రశ్నలలో ప్రతి ప్రశ్నకు (A), (B), (C) మరియు (D) అనే నాలుగు జవాబులున్నాయి. సరైన సమాధానం గుర్తించి, మీకిచ్చిన సమాధాన పత్రంలో రాయాలి.
6. సంక్షిప్త (ఆబ్జెక్టివ్) ప్రశ్నలకు వేరుగా సమయం కేటాయించలేదు. అన్ని ప్రశ్నలకు నిర్ణీత గడువులోగా జవాబులు రాయాలి.
7. సమాధానాల పుస్తకంలో ఎటువంటి గుర్తులు, సంజ్ఞలు, రోలు నంబరు వేయరాదు. దీన్ని అతిక్రమించిన వాళ్లు అనర్హులుగా గుర్తింపబడతారు.
8. ప్రశ్నపత్రం కోడ్ నెం. 70/S/O/T, Set **A** సమాధాన పత్రం మీద రాయాలి.
9. ప్రశ్నాపత్రం రెండు భాషలలో ఉన్నది (బైలింగ్వల్), ప్రశ్నలకు సంబంధించిన అనుమానమేదైన వచ్చిన అభ్యర్థి ఆంగ్ల భాగమును సంప్రదించి అనుమానమును తొలగించుకొనవచ్చును.

HOME SCIENCE

గృహ విజ్ఞాన శాస్త్రము
(216-T)

Time : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 85

సమయం : 2½ గంటలు]

[గరిష్ట మార్కులు : 85

- Note :** (i) This question paper consists of total 47 questions in all.
(ii) All questions are compulsory.
(iii) Marks are given against each question.
(iv) **Section – A** consists of
(a) Q. No. 1 to 19 – Multiple Choice Type Questions (MCQs) carrying 1 mark each. Select and write the most appropriate option out of the four options given in each of these questions.
(b) Q. No. 20 to 31 – Objective type questions. Attempt these questions as per the instructions given for each of the questions.
(v) **Section – B** consists of
(a) Q. No. 32 to 41 – Very Short Answer type questions carrying 2 marks each to be answered in the range of 30 to 50 words.
(b) Q. No. 42 to 45 – Short Answer type questions carrying 3 marks each to be answered in the range of 50 to 80 words.
(c) Q. No. 46 and 47 – Long Answer type questions carrying 5 marks each to be answered in the range of 80 to 120 words.

- గమనిక :** (i) ఈ ప్రశ్నాపత్రములో 47 ప్రశ్నలు ఉండును.
(ii) అన్ని ప్రశ్నలకు తప్పనిసరిగా జవాబును రాయాలి.
(iii) ప్రతి ప్రశ్నకు ఎదురుగా మార్కులు ఇవ్వబడినవి.
(iv) **విభాగము – A** లో ఈ క్రింది ప్రశ్నలు కలిగి ఉంటుంది.
(a) 1 నుండి 19 వరకు బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు ఇచ్చిన 4 జవాబులు నుండి సరైనదానిని ఎంపిక చేసి వ్రాయండి. కొన్ని ప్రశ్నలకు అంతర్గత చాయిస్ ఇవ్వబడినది. అలాంటి ప్రశ్నలలో ఏదో ఒక చాయిస్ కు మాత్రమే జవాబు వ్రాయండి.
(b) 20 నుండి 31 లక్ష్య రూప (ఆబ్జెక్టివ్) ప్రశ్నలు. ప్రతి ప్రశ్నకు సూచించిన ప్రకారము జవాబులు వ్రాయండి.
(v) **విభాగము – B** లో ఈ క్రింది ప్రశ్నలు కలిగి ఉంటుంది.
(a) ప్రశ్నలు 32 నుండి 41 వరకు అతి చిన్న జవాబు ప్రశ్నలు. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు. జవాబు 30 నుండి 50 పదాలలో క్లుప్తంగా వ్రాయండి.
(b) ప్రశ్నలు 42 నుండి 45 వరకు చిన్న జవాబు ప్రశ్నలు. ప్రతి ప్రశ్నకు 3 మార్కులు. జవాబు 50 నుండి 80 పదాలలో వ్రాయండి.
(c) ప్రశ్నలు 46 మరియు 47 పెద్ద జవాబు ప్రశ్నలు. ప్రతి ప్రశ్నకు 5 మార్కులు. జవాబు 80 నుండి 120 పదాలలో వ్రాయండి.

SECTION – A

విభాగము – A

1. What is the ideal temperature range for refrigeration of food for storage ?

Choose the correct option :

1

- (A) 0 °C or below (B) 10 °C – 40 °C
(C) 40 °C – 70 °C (D) 100 °C and above

ఆహారం నిల్వ చేయడానికి ఫ్రిజ్ ఉష్ణోగ్రత ఆదర్శ పరిధి

సరైన ఏంపికను ఎంచుకొండి

- (A) 0 °C లేదా అంతకంటే తక్కువ (B) 10 °C – 40 °C
(C) 40 °C – 70 °C (D) 100 °C లేదా అంతకంటే తక్కువ

2. Which of the following is an example of food adulteration ?

1

- (A) Adding vitamins to cereals
(B) Mixing chalk powder in flour
(C) Using natural preservatives in pickles
(D) Washing vegetables with clean water

ఈ క్రింది వాటిలో సరైన ఆహార కల్తీని ఎంచుకొండి

- (A) ధాన్యాలలో విటమిన్లు కలపడం
(B) పిండిలో సుద్ధ పొడిని కలపడం
(C) ఊరగాయలలో సహజ పరిరక్షకాలను (నిల్వ పదార్థాలు వాడడం)
(D) శుభ్రమైన నీటితో కూరగాయలను కడగడం

3. Which factor is most likely to reduce the shelf life of the perishable food items ?

1

- (A) High temperature storage (B) Proper refrigeration
(C) Vacuum sealing (D) Use of preservatives

ఈ క్రింది వాటిలో ఆహార పదార్థాల నిల్వ కాలాన్ని తగ్గించేది కనుగొనండి.

- (A) అధిక ఉష్ణోగ్రత వద్ద నిల్వ చేయడం (B) సరైన వద్దతిలో శీతలీకరణ చేయడం
(C) వ్యాక్యుమ్ సీలింగ్ (D) పరిరక్షకాలను ఉపయోగించడం

4. Your mother knead the dough and kept it in refrigerator. Next day she noticed that top surface become black. This could be due to 1

- (A) Presence of enzymes (B) Presence of micro-organisms
(C) Presence of insects (D) Presence of worms

మీ అమ్మ పిండిని ముద్ద చేసి ఫ్రిజ్ లో పెట్టారు. మరునటి రోజు, ఆమె గమనించింది ఎమిటంటే, పిండి పై ఉపరితలం నలుపు రంగులోకి మారింది. సరైన కారణాన్ని ఎంచుకొండి.

- (A) ఎంజైమ్ లు ఉండడం (B) సూక్ష్మ జీవులు ఉండడం
(C) పురుగులు ఉండడం (D) కీటకాలు ఉండడం

5. The period of time between exposure to a pathogen and the onset of symptoms is called 1

- (A) Resting period (B) Latent period
(C) Incubation period (D) Peak period

ఒక రోగ కారాకానికి (పాథోజెన్) గుర్తైనప్పటి నుండి లక్షణాలు కనిపించే వరకు ఉండే కాలాన్ని ఏమని పిలుస్తారు.

- (A) విశ్రాంతి కాలము (B) గోప్య దశ (లాటెంట్)
(C) ఉష్ణ దశ/సంక్రమణ దశ (ఇంక్యుబేషన్) (D) శిఖర దశ (పీక్)

6. Anita has been experiencing high fever, abdominal discomfort and a yellowing of skin and eyes after consuming improperly stored food, she might be suffering from

Choose the correct option :

1

- (A) Pertussis (B) Jaundice
(C) Cholera (D) Malaria

అనిత, సరిగా నిల్వ చేయని ఆహార వదార్థాలను తిన్ని తరువాత, అధిక జ్వరం, పొట్టలో అసౌకర్యం, చర్మం మరియు కళ్ళు పసుపు రంగులో కనిపించడం వంటి లక్షణాలతో బాధపడుతుంది. సరైన వ్యాధి కారాణాన్ని గుర్తించండి.

- (A) పెర్టుసిస్ (B) జౌండిస్
(C) కలరా (D) మలేరియా

7. Suman has had jaundice, her diet should be rich in 1
- (A) fats (B) fibres
(C) carbohydrates (D) protein
- సుమన్ జాండిస్ తో బాధపడుతుంది. ఆమె, ఆహారంలో ఈ క్రింది వాటిలో ఏవి సమృద్ధిగా ఉండాలి.
- (A) క్రావులు (B) ఫీచు వదార్థం
(C) కార్బోహైడ్రేట్స్ (D) ప్రోటీన్లు (మాంస కృత్తులు)
8. AIDS is a 1
- (A) Non-communicable disease (B) Deficiency disease
(C) Communicable disease (D) Life style disease
- ఎయిడ్స్ (AIDS) అనగా
- (A) సంక్రమించని వ్యాధి (B) లోపం
(C) సంక్రమించే వ్యాధి (D) జీవనశైలి వ్యాధి
9. If a person consumes alcohol and does not exercise, he/she may suffer from :
Choose the correct option : 1
- (A) Influenza (B) Hepatitis
(C) Heart disease (D) Osteoporosis
- ఒక వ్యక్తి మద్యం సేవించి వ్యాయమం చేయకపోతే, అతను ఏ వ్యాధికి గురికావచ్చు. సరైన ఎంపికను ఎంచుకొండి.
- (A) ఇన్ఫ్ల్యుయెన్జా (ఫ్లూ) (B) కాలేయ వాపు (హెపటైటిస్)
(C) గుండె సంబంధిత వ్యాధి (D) ఎముకల బలహీనత
10. Sequence the following steps in Laundering : 1
- (i) Soaking (ii) Washing
(iii) Sorting (iv) Rinsing
- Choose the correct option :
- (A) (i), (ii), (iii), (iv) (B) (ii), (i), (iii), (iv)
(C) (iii), (i), (ii), (iv) (D) (iv), (ii), (i), (iii)
- బట్టలు ఉతకడానికి కింది దశలను క్రమబద్ధీ కరించండి.
- (i) నానబెట్టడం (ii) ఉతకడం
(iii) వేరుచేయడం (iv) నీటితో కడగడం
- (A) (i), (ii), (iii), (iv) (B) (ii), (i), (iii), (iv)
(C) (iii), (i), (ii), (iv) (D) (iv), (ii), (i), (iii)

11. Seema is cooking dinner and washing clothes in washing machine simultaneously. She is using the technique of

Choose the correct option :

1

- (A) Dovetailing to save time (B) Labour saving device only
(C) Preparation of time plan (D) Balancing of activities

సీమ, వంట చేస్తు, వాషింగ్ మిషన్ లో బట్టలు వేస్తుంది. రెండు పనులు ఒకే సారి చేయడానికి ఆమె ఉపయోగిస్తున్న వద్దతి ఏది ?

- (A) సమయాన్ని ఆదా చేయడానికి పనులను సమన్వయం చేయడం
(B) శ్రమను తగ్గించే పరికరం వాడడం
(C) సమయ ప్రణాళిక తయారు చేయడం
(D) పనులను సమతుల్యం చేయడం

12. Which of the following physical changes is NOT common in adolescent boys and girls ?

Choose the correct option :

1

- (A) Growth of pubic hair (B) Menarche
(C) Pimples / acne (D) Increase in height and weight

ఎడోలసెన్స్ లో అబ్బాయిలకు, అమ్మాయిలకు మధ్య ఉండని సాధారణ భౌతిక మార్పులు.

సరైన ఆప్షన్ ను ఎన్నుకొనుము.

- (A) జననాంగాల కేశాల పెరుగుదల (B) మెనార్చి
(C) మెఖ కురుపులు (D) ఎత్తు మరియు బరువు పెరగడం

13. Permissive discipline does NOT develop in children.

Choose the correct option :

1

- (A) Self-control (B) Self-confidence
(C) Independence (D) Social maturity

పర్మిసివ్ డిసిప్లైన్ వలన ఈ క్రింది వాటిలో పిల్లలలో ఏది అభివృద్ధి చెందదు.

- (A) ఆత్మ నియంత్రణ (B) ఆత్మ విశ్వాసం
(C) స్వాతంత్ర్యం (D) సామాజిక పరిపక్వత

14. Peers are more important than anyone else during adolescence because

Choose the correct option :

1

- (A) They are jealous of each other.
- (B) They offer competition.
- (C) They are undergoing similar experiences.
- (D) They are from different age groups.

ఎడోలసెన్స్ స్టేజ్ లో స్నేహితులే అందరి కంటే ఎక్కువ ముఖ్యం అని ఎందుకు అనుకుంటారు
సరైన సమాధానాన్ని ఎన్నుకొనుము.

- (A) ఒకరి పై ఒకరు ఈర్ష్య పడడం
- (B) పోటీ తత్వం
- (C) ఒకే విధమైన అనుభవాన్ని ఎదురుకోవడం
- (D) బిన్న వయసులో ఉండడం

15. Karan respects all the staff that works under him whether clerk or sweeper. He upholds the value of

Choose the correct option :

1

- (A) Honesty
- (B) Dignity of labour
- (C) Truth
- (D) Patriotism

కరణ్ తన కింద పని చేసే సిబ్బంది గ్రూమాస్తా లేదా స్వీపర్ని గౌరవిస్తాడు. అతడు ఏ విలువను
పాటిస్తున్నాడు.

సరియైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొండి.

- (A) నిజాయితీ
- (B) శ్రమ గౌరవం
- (C) సత్యం
- (D) దేశ భక్తి

16. India is a country of “Unity in diversity”. For this we must uphold the value of

Choose the correct option :

1

- (A) Empathy
- (B) Tolerance
- (C) Dignity of labour
- (D) Regularity

భారతదేశం వైవిధ్యాలలో ఏకత్వం ఉన్న దేశం. దీని కోసం మనము ఏ విలువను పాటించాలి.

సరియైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొండి.

- (A) ఇతరుల భావాలను అర్థం చేసుకోవడం
- (B) సహనం
- (C) శ్రమ గౌరవం
- (D) నిరంతరత

17. If a shopkeeper does not share the pamphlets of appliances before you decide to buy it, you may

Choose the correct option :

1

- (A) Buy it anyway
(B) Buy it and then ask for pamphlet
(C) Start arguing with him
(D) Buy from a shop where pamphlet is shown first

ఏదైనా వస్తువు కొనుగోలు చేసేటప్పుడు, దుకాణదారుడు దాని సంబంధిత వివరాల పామ్ఫ్లెట్‌ను చూపించకపోతే, మీరు ఏం చేస్తారు. సరియైన సమాదానాన్ని ఎంచుకొండి.

- (A) ఎలాగైనా కొనుగోలు చేస్తాము
(B) కొనుగోలు చేసి ఆపై పామ్ఫ్లెట్ అడుగుతాము
(C) వాదనకి దిగడం
(D) పామ్ఫ్లెట్ ముందుగా చూపించే దుకాణ దారుని వద్ద కొనుగోలు చేయడం

18. Kirti got an electrical shock when she used her new iron. Which of her consumer rights got violated ?

Choose the correct option :

1

- (A) Right to basic needs (B) Right to safety
(C) Right to choose (D) Right to be informed

కీర్తి తన కొత్త ఇస్త్రీ పెట్టిన ఉపయోగించినప్పుడు, ఆమె విద్యుత్ షాక్‌కు గురైంది. ఆమె పై, ఏ వినియోగదారుల హక్కు ఉల్లంఘించబడింది.

సరియైన సమాదానాన్ని ఎంచుకొండి.

- (A) ప్రాథమిక అవసరాల హక్కు (B) భద్రత హక్కు
(C) ఎంపిక హక్కు (D) సమాచారం పొందే హక్కు

19. If you want to make your room look more spacious, you can avoid

Choose the correct option :

1

- (A) light furniture (B) dark colours on walls
(C) multi-use furniture (D) combining kitchen and dining room

మీ గది విశాలంగా కనిపించడానికి ఈ క్రింది వాటిలో ఏది మినవోయిస్తారు.

సరియైన సమాదానాన్ని ఎంచుకొండి.

- (A) లైట్ ఫర్నిచర్ (B) గాఢమైన గోడల రంగులు
(C) మల్టి యూజ్ ఫర్నిచర్ (D) వంట గది మరియు బోజన గదిని కలపడం

20. Fill in the blanks :

2

- (i) Sugar is used as a preservative in _____ and _____.
- (ii) Food heated to a high temperature and then cooked suddenly undergoes the process of _____.

ఖాళీలను పూరించుము.

- (i) పంచదారాను _____ మరియు _____ లలో ప్రిజర్వేటివ్ గా వాడతారు.
- (ii) ఆహారాన్ని అధిక ఉష్ణోగ్రత వద్ద వేడి చేసి వెంటనే చల్ల బెట్టినప్పుడు అది ఏ ప్రక్రియకు లోనవుతుంది _____.

21. Write True or False against the following statements :

2

- (i) Statement 1 : Vinegar onions stay longer as they use acid for preservation.
- (ii) Statement 2 : Preserving foods can add variety in our meals even when foods are not in season.
- (iii) Statement 3 : Frozen foods once brought to room temperature can be refrozen.
- (iv) Statement 4 : Mustard powder is a commonly used preservative.

తప్పు లేక ఒప్పులను వ్రాయుము.

- (i) స్టేట్మెంట్ 1 : వెనిగర్ లో ఉంచిన ఉల్లిపాయలు ఎక్కువ కాలం నిల్వ ఉంటాయి. ఎందుకంటే ఆమ్లాన్ని ఉపయోగిస్తారు.
- (ii) స్టేట్మెంట్ 2 : ప్రిజర్వ్ చేసిన ఆహారం వేరే కాలలో కూడా, మన భోజనంలో వైవిధ్యాన్ని అందిస్తుంది.
- (iii) స్టేట్మెంట్ 3 : ప్రోజన్ చేసిన ఆహార పదార్థాలను సాదారణ గది ఉష్ణోగ్రతకు వచ్చిన తరువాత తిరిగి ప్రోజన్ చేయవచ్చు
- (iv) స్టేట్మెంట్ 4 : ఆవ పొడిని సాదారణ ప్రిజర్వేటిగా వాడుతారు.

22. Match column-A (Diseases) with their correct options in column-B :

2

Column-A (Diseases)		Column-B (Incubation Period)	
(a)	Cholera	(i)	14 – 21 days
(b)	Typhoid	(ii)	10 - 14 days
(c)	Malaria	(iii)	1 - 5 days
(d)	Hepatitis (Jaundice)	(iv)	20 – 35 days

Choose the correct option :

- (A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv) (B) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)
 (C) (a)-(iii), (b)-(i), (c)-(ii), (d)-(iv) (D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)

జతపరుచుము.

కాలం-A (రోగాలు)		కాలం-B (ఇంక్యుబేషన్ కాలము)	
(a)	కలరా	(i)	14 – 21 రోజులు
(b)	టైఫాయిడ్	(ii)	10 – 14 రోజులు
(c)	మలేరియా	(iii)	1 – 5 రోజులు
(d)	హైపటైటిస్ (జాండిస్)	(iv)	20 – 35 రోజులు

సరియైన సమాదానమును ఎన్నుకొనుము.

- (A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv) (B) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)
 (C) (a)-(iii), (b)-(i), (c)-(ii), (d)-(iv) (D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)

23. State True or False :

2

- (i) Calendaring smoothens a fabric.
 (ii) Thin silks can not be starched.
 (iii) Sunlight is a natural bleach.
 (iv) Chemical finishes are less durable than mechanical finishes.

ఒప్పు లేక తప్పులను తెలుపుము.

- (i) క్యాలండరింగ్ బట్టను మృదువుగా చేస్తుంది
 (ii) సన్నటి సిల్క్ బట్టలకు గంజి పెట్టడానికి రాదు
 (iii) సూర్యకాంతి ఒక సహజమైన బ్లీచ్
 (iv) రసాయన ముగింపులు (finish) మెకానికల్ ఫినిష్ ల కంటే తక్కువ మన్నిక గలవి

24. You are using popular methods of tie and dye to achieve different designs. Name the technique matching with the following descriptions : 2
- Dyed Fabric has lines after dyeing
 - Dyed Fabric has a marble effect
- నీవు వివిధ రకాల టై అండ్ డై వద్దతులను వివిధ డిజైన్లు రూపొందించడానికి ఉపయోగిస్తున్నావు. ఈ క్రింది డిస్క్రిప్షన్ కు మ్యాచ్ అగు టెక్నిక్ ను తెలుపుము.
- డై చేసిన తరువాత బట్టలో గీతలు కనిపించడం
 - డై చేసిన తరువాత మార్బుల్ ఎఫెక్ట్ కనిపించడం
25. State whether True or False : 2
- Peak load periods are leisure periods.
 - Heavy and light activities should be alternated.
 - Labour saving devices save energy but not time.
 - Learning skills is a part of energy and time management.
- ఒప్పు లేక తప్పులను తెలుపుము.
- పీక్ లోడ్ కాలం అనేది విశ్రాంతి కాలం
 - భారీ మరియు తేలిక పాటి కార్యకలాపాలను మార్చి మార్చి చేయాలి
 - పనిని తగ్గించే పరికరాలు శక్తిని మాత్రమే ఆదా చేస్తాయి. కానీ, సమయాన్ని కాదు
 - నైపుణ్యాలను నేర్చుకోవడం. శక్తి మరియు సమయ నిర్వహణలో భాగం
26. Garima gets extremely tired when she does household chores after office work. Suggest two strategies to help in energy management. 2
- గరిమ, ఆఫీస్ తరువాత, ఇంటి పనులు చేసినప్పుడు చాలా అలసిపోతుంది. శక్తి నిర్వహణ కోసం రెండు సూచనలు ఇవ్వండి.
27. Identify whether the following statements are True/False : 2
- Adolescents are confused whether they are adults or children.
 - Parents are the significant in lives of adolescents.
 - It is normal for adolescents to feel that no one understands them.
 - Mood swings are peculiar to adolescents.
- క్రింది వాటిలో ఒప్పు లేక తప్పులను గుర్తించుము.
- ఎడలసెన్స్ తాము పెద్ద వార లేదా పిల్లల అనే గందర గోళం లో ఉంటారు
 - తల్లి తండ్రులు ఎడలసెన్స్ జీవితములో ముఖ్యమైన వారు
 - ఎడలసెన్స్ దశలో తమని ఎవరు అర్థము చేసుకోరు అనే భావనలో ఉంటారు
 - ఎడలసెన్స్ లో మానసిక స్థితిలో మార్పులు విచిత్రంగా ఉంటాయి.

28. Adolescence is a period of “Stress and storm”. Give four strategies to help your adolescent brother build a positive self-esteem with his physical and emotional changes. **2**
- ఎడల్ సెన్స్ దశ అనేది ఒత్తిడితో కూడిన కాలం మరియు మీ ఎడల్ సెంట్ సోదరుడు తన శారీరక మరియు భావోద్వేగ మార్పులతో సానుకూల ఆత్మగౌరవాన్ని పెంచుకోవడానికి నాలుగు వ్యూహాలను ఇవ్వండి.
29. Give the appropriate Reason for each statement : **2**
- (i) Parenting teenagers is not easy.
(ii) Genital hygiene is important during teen years.
(iii) Adolescents imagine that everyone is watching them.
(iv) Negative peer pressure should be discouraged.
- ప్రతి ప్రకటనకు సరియైన కారణాలను తెలుపుము.
- (i) టీనేజర్లను పెంచడం అంత సులభం కాదు
(ii) టీనేజ్ దశలో జననేంద్రియ పరిశుభ్రత ముఖ్యం
(iii) టీనేజర్లు ప్రతి ఒక్కరు తమనే చూస్తున్నారని ఊహించుకుంటారు
(iv) సహచరుల ప్రతికూల ప్రభావం నివారించాలి
30. Write True / False for each : **2**
- (a) Home based cake maker is self-employed.
(b) Wage employment means that you are the employee of a firm and you get salary.
- ఒప్పు / తప్పు.
- (a) ఇంట్లో కేకుల తయారీ అనేది స్వయం ఉపాధి
(b) వేతన ఉద్యోగి అనగా ఒక కంపనీ నుండి వేతనాన్ని పొందే ఉద్యోగి
31. State whether True / False : **2**
- (a) Cross ventilation is must in kitchen.
(b) Artificial light should be glary.
(c) Washing curtains is part of daily cleaning.
(d) Rectangular bedrooms are more convenient for accommodating beds.
- ఒప్పు / తప్పు తేలియజేయండి.
- (a) వంట గదిలో క్రాస్ వెంటిలేషన్ తప్పనిసరి
(b) కృత్రిమ లైట్ కాంతివంతంగా ఉండాలి
(c) కర్టెనులు ఉత్తకడం అనేది రోజు వారి పనిలో ఒక ప్రక్రియ
(d) దీర్ఘ చతురస్రం ఆకారం లో ఉండే వడక గదులు మంచాలను / బెడ్లను అమర్చుకోవడానికి సౌకర్యవంతంగా ఉంటాయి.

SECTION – B

విభాగము – B

32. Discuss any two important life skills. 2
ఏవైన రెండు ముఖ్యమైన జీవన నైపుణ్యాలను తెలుపుము.
33. “MRP is also inclusive of all taxes” How can this statement help us as consumers ? 2
“MRP కూడా అన్ని పన్నులతో కలిపి ఉంటుంది. ఈ ప్రకటన వినియోగదారుగా మనకు ఎలా సహాయ పడుతుంది.” ?
34. Explain Germination as a method of nutrient enhancement using an example. 2
పోషక విలువలు పెంచడానికి జర్మినేషన్ వద్దతిని ఉదాహరణతో వివరించండి.
35. Give two ways to conserve nutrients while cooking. 2
వంట చేసేటప్పుడు పోషకాలను సంరక్షించడానికి రెండు మార్గాలు ఇవ్వండి.
36. List two major causes of air pollution in your residential area. 2
మీ నివాస ప్రాంతంలో గాలి కాలుష్యానికి రెండు ప్రధాన కారణాలను తెలుపుము.

OR/లేదా

List two methods that can help to manage household waste.

గృహ వ్యర్థాలను నిర్వహించడానికి రెండు మార్గాలను తెలుపుము.

37. Give four tips for ironing clothes at home. 2
ఇంట్లో దుస్తులను ఇస్త్రీ చేయడానికి నాలుగు సూచనలను తెలుపుము.

OR/లేదా

Give four precautions to be observed while storing clothes.

దుస్తులను స్టోర్ చేసేటప్పుడు పాటించే నాలుగు జాగ్రత్తలను తెలుపుము.

38. What is the role of soil pollution in degrading health status ? 2
ఆరోగ్య స్థితిని దిగజార్చడంలో నేల కాలుష్యం పాత్ర ఏమిటి ?
39. List four factors that influence savings of a family. 2
ఒక కుటుంబం పొదుపై ప్రభావం చూపే నాలుగు కారకాలను చెప్పండి.
40. You are living in hostel of a college. Identify any four areas of allocation of funds. 2
మీరు కాలేజీ హాస్టల్ లో ఉంటున్నారు. నిధులను కేటాయించవలసిన ప్రాంతాలను గుర్తించండి.
41. How can grand children take care of the emotional and social needs of their grandparents ? 2
గ్రాండ్ చిల్డ్రన్ వాళ్ళ గ్రాండ్ పేరెంట్స్ యొక్క భావోద్వేగ మరియు సామాజిక అవసరాలను జాగ్రత్తగా చూసుకుంటారు.

OR/లేదా

As parents what provisions can we provide for care of very young children in family ?

తల్లిదండ్రులుగా, కుటుంబంలో చిన్న పిల్లల సంరక్షణ కోసం ఏ ఏర్పాట్లు చేయవచ్చు ?

42. List any three ways in which you'll maintain hygiene and cleanliness in your house. 3
నీ ఇంటిలో సానిటేషన్ మరియు పరిశుభ్రత మెయింటైన్ చేయు ఏవేని మూడు పద్ధతులను తెలుపుము.
43. Differentiate between deep frying and shallow frying methods of cooking. Give an example of each. 3
డీప్ ఫ్రైయింగ్ మరియు షాలో ఫ్రైయింగ్ పద్ధతుల మధ్యగల తేడాలను ఉదాహరణలతో వివరించండి.
44. Enumerate three sources of water pollution and three ways in which it can be curtailed. 3
నీటి కాలుష్యానికి మూడు కారణాలను చెప్పండి. మరియు అది నివారించడానికి మూడు మార్గాలను సూచించండి.

OR/లేదా

List six ways in which we can conserve environment.

పర్యావరణాన్ని సంరక్షించడానికి ఆరు మార్గాలను తెలపండి.

45. How can you, as a student, save money for your family ? List any six suggestions. 3

మీరు ఒక విద్యార్థిగా, మీ కుటుంబం కోసం డబ్బు ఎలా పాదుపు చేయవచ్చు. అని ఆరు సూచనలతో చెప్పండి.

OR/లేదా

What are the advantages of budget planning for a family ?

కుటుంబమునకు బడ్జెట్ ను తయారు చేయుటలో గల లాభములను తెలుపుము.

46. Give any five ways of giving prenatal care to a child and the mother. 5

ప్రసవానికి ముందుగా (prenatal) తల్లి మరియు శిశువు సంరక్షణ కోసం ఏ ఐదు మార్గాలను అనుసరించవచ్చో తెలపండి.

OR/లేదా

Outline five ways of giving postnatal care to the new born and the mother.

ప్రసవానంతరం (postnatal) తల్లి మరియు నవజాత శిశువును సంరక్షించే ఐదు మార్గాలను తెలపండి.

47. Discuss different methods of washing that are used to wash different kinds of fabrics. Give reasons for the same. 5

వివిధ రకాల బట్టలను ఉత్తకడానికి ఉపయోగించే వాషింగ్ పద్ధతులను వివరిస్తూ కారణాలను తెలపండి.

OR/లేదా

Compare hand wash and machine wash on any two points. Explain briefly the advantages of different types of washing machines.

హ్యాండ్ వాష్ మరియు మెషిన్ వాష్ ను రెండు ఉదాహరణలతో పోల్చండి. మరియు వివిధ రకాల వాషింగ్ మెషిన్ ల ప్రయోజనాలను వివరించండి.